

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempej za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Poziv na naročbo.

Vse gg. dosedanje naročnike, katerim naročnina poteče konec junija in druge narodnjake vabimo na novo naročbo „Slov. Naroda“.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta	6 gld. 50 kr.
Za četrt leta	3 " 30 "
Za mesec julij	1 " 10 "
Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta	8 gld. — kr.
Za četrt leta	4 " — "
Za mesec julij	1 " 40 "

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.	
Po pošti sprejemati " " 3 " — "	

Administracija „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 18. junija.

Zastopnik ljubljanskega mesta dr. Schaffer je bil sklical v kazini društvenike konstitucionalnega društva, in je bil povabil, razposlavši nad 700 dopisnic po pošti i neke druge volilce, ki niso udje tega društva, o katerih je sodil, da niso strogo narodni. V tem shodu je obširen govor govoril, ki ga sedaj v „Tagblattu“ sam priobčuje. Med drugim beremo v priobčenem prvem delu sledeče: „Naj mi bode dovoljeno o razmeri med liberalnimi poslanci iz Kranjskega in njihovimi štirimi „mladoslovenskimi“ kolegi iz Kranjskega, Štajerskega in Trsta nekaj besedij priložiti. Jaz konstatiram z

veseljem, da je ta razmera prav zadovoljila; mi smo si prizadevali v vseh zadevah, ki se naše ožje domovine dotikajo v živahnem kontaktu ostajati in pri mnogih glasovanjih, tako skoro v vseh vprašanjih svobode in izobraževanja so glasovali Mladodoslovenci z nami in s celo ustavno stranko. Rad upanje izgovarjam, da bodo te dobre razmere, česar pri obojestranskem nepristranskem vsakega osebnega pred-sodka prostem svobodnem približ-žavanji ne more manjkati, tudi v prihodnji sesiji dalje trajale; to bi bilo v interesu tolikih skupnih nalog in navzoči skupnega, če tudi osabljenega, a ipak ne ukrotenega protivnika v deželi gotovo jako želeli.“ Tako so besede Schafferjeve, kateri, ker je edini dozdej svojim volilem govoril, menda ne le v svojem nego tudi v imenu drugih poslancev iz protinarodne stranke govori, tedaj od narodne strani odgovor zasluži. Ob kratkem mu tu odgovor dajemo, dasi smo prisiljeni ponavljati, kar je že večkrat od naše narodne strani izrečeno, a žalibog od protivnikov slovenske stvari še zdaj ne uvaženo bilo.

Mi porazumljenja in zvrnanja z ustavoverno stranko želimo. To izgovarjamo naravnost kljub temu, da naši sorojaki klerikalni slovenski proroki „Novic“, „Gospodarja“, „Glasa“, farovškega lista itd. ne nehajo vedoma lagaje (lebelo sumničiti in neokretno obrekovati nas pri svojih ovcah, da uže med nami in nemškutarji ali „ustavoverci“ kakor se imenujejo, nij nobenega razločka. Mi spoznavamo, da to nobene stranke k cilju ne privede, ako se le strasti budé in večno sovraštvo goji. Tudi vidimo, da se po vsej Evropi enake solidarne moči nape-

njajo reakcijo narodom na vrat naložiti, in še svobodo, kolikor jo je, zatreti, a mi in inteligentni del našega naroda hoče celo svobodo pridobiti in utrditi. Res je torej, da imajo tudi svobodoljubi vseh narodov solidaren boj proti ultramontanstvu. Zakaj se ne bi na podlagi svobodoljubja zedinili? Da, ali s kakimi pogoji je to nam mogoče? Rekli smo uže večkrat: kadar nam bodo naši dozdanji protivniki v narodnih vprašanjih pravični, nič več kot pravični, potem pak je sporazumljenje gotovo, — prej nij mogoče.

Dajte nam samo poročstva dovoliti, da se naš narod kot slovenski narod razvijati in tako za življenje utrditi more, pa ste nam pravični. Mi si bomo ta poročstva sami sesnovali, ne zahtevamo jih od vas, mi zahtevamo le, da nam ne zabranjujete, naroden razvoj ne ustavljati ali nemogoč delati, kakor se je to v šoli, uradu in javnem življenji do zdaj godilo. Kaj nam pomaga vaša pravičnost v teoriji, vaše lepe fraze, ako vsa vaša dejanja jasno kažejo, da ste naši narodni protivniki, protivniki naše in vsacega naroda prve svobode, namreč: biti in ostati, kakor nas je bog ustvaril, Slovani. Od te terjatve ne bode nobeden svojemu rodu in svoji materi zvesti Slovenec nikdar odstopil. Dokler torej tega dejanske ne priznate, kar nam v narodnem obziru gre, pustite vse fraze, povejte sirajši očitno, kakor mi očitno vidimo, da ne svoboda, ne liberalnost nas loči, nego edino le narodnost: vi ste ponemčevalci, vi ste grabitelji in germanski osvojitelji, mi izpolnujemo etično dolžnost braneči svetinjo, ki so nam jo predniki pustili in ki jo hočemo naslednikom ohraniti.

Listek.

Ljubica Tizianova.

(Historična novela.)

(Dalje.)

— Sodite mojo turobnost, pravi dože, vprši na cesarja svoje veliko črno oko, da mi nij možno sprejeti vas v imenu republike z dostojnim spoštovanjem. A vam je jako dobro znano, da mi nij moč ravnati, predenj mi ne vелеva dolžnost, in to bi mi bili morali naložiti vi s tem, da bi se bili objavili kot onega, kar ste po božjej milosti in na radost vesoljnega sveta.

— Jaz sem vojak, odvrne Karol nestrpno, in nikak prijatelj ničevih ovinkov. Milujem vas, vi dobri, stari možje, kajti spolnovanje vaših obrednih postav dozdeva se mi, da vas istinito težko obklada. V ostalem me poznate, kakor uvidam, in to mi zadovoljuje popolno.

— Nas to ne napolnuje s zadovoljstvom!

reče dože s potrjim glasom. V kakovem položji smo mi, naprotiv vam. . .

— Stuvacija za vas nij posebno neugodna. Vi sedite, a jaz stojim tu! meni Karol ne brez ostrosti.

— Imenujte se! prosimo vas uljudno, imenujte svoje ime, svoje dostojanstvo, ječi dože. Vsaj vendar uže uvidite, da nam nij mogoče nadaljevati nujno obravnavanje, predenj nij rešeno to nujnejše predpitanje. . .

— Ne bi bil menil, krikne cesar med tem ko je njegov obraz spreletelo jako čudno smehljanje, da se krilati Lev san Marka tako neslišano okorno giblje. Blex! zakaj so mu štiri noge, a na vrh še dve krili? I, naj bode! Takrat bodem za lastno osebo opravljal službo herolda: Jaz sem Karol peti, svetega rimskega cesarstva vladar, kralj španjski, italjanski, nizozemski, lotharinški . . . itd. mi boste menda opustili.

Stara gospoda se takoj vzdigne in stoje zdaj po vrsti, dože na desnem krilu pred mizo s prikloženimi glavami. Dože

izprosi si milost cesarja objeti, a svetniki mu poljubljajo roko; potem se visocemu gostu ponudi sedež na desnici dožetovej.

— Naj prvo, pravi cesar, vas prosim, da mi ne govorite denes o državnih zadevah! Vaše ladije so v siciljskih lukah odveč in bilo bi dobro, če bi vi vaše častnike malo posvarili, da ne bi pozabili, da nemajo le sè Španjoli posla, timveč da mi je moč svoje Nizozemce opozoriti, da si srednje morje malo temeljiteji ogledajo! Well, jaz bi vas naj učil, da moje orloške (bojne) ladije razumevajo boljši red, nego vaše galère. . . Nemate-li neprestano tajne prijateljske traktate z nejevernimi psi, s Tunezi, in roparji algerškimi? Ne ženo-li vaše galère vsako kupčijsko ladijo, ki nij beneška, v žrelo tem volkovom, da bi zastava beneška samo vihrala na morji medzemskem? Jaz bodem dal ukaz, da se vaše bojne ladije, ki na ta način skrunijo mednarodni red, spravijo v Algeziras, da se vojaki tirajo pred sodnijo ter se kaznujejo.

Gospodu zastopniku ljubljanskega mesta v državnem zboru se ljubi govoriti o razmeri „liberalnih poslancev iz Kranjskega“ nasproti „mladoslovenskim“ poslancem. In vendar precej v tisti sapi pové, da so v vseh liberalnih vprašanjih Slovenci liberalno glasovali. Ali je mar po Schafferji in njegovih tovariših tist liberalen, ki hoče narod potujčiti? To se vidi, da naši protivniki gospodje Nemci, nemškutarji in stari birokratje v deželi tako mislijo.

Prej so na nas vpili in naše narodne terjatve zametali, ker so rekli, da je ves izvor naše narodne politike klerikalstvo, ultramontanstvo, reakcija. Uže tačas smo mi protestovali proti temu. Dan denes se od te strani vidi, da jim je bilo to kričanje le izgovor, figovo pero za germanizatorske težnje.

Kratko: bodite pravični in odkritosrčni, potem boste stoprv govorili o sporazumljenji. Zdjaj manjka vere v vas.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. junija.

V notranji politiki še vedno spremembe v vojnem ministerstvu vse novinarstvo zanimajo. Uzroki in pomen tega dogodka niso še popolnoma jasni. „Politik“ trdi, da je Kuhn odpravljen, ker ga nadvojvoda Albrecht nij mogel. Če je to res, je dobro znamenje, ker Albrecht je dober Avstrijec in je upati, da bo svoj upliv še dalje rabil.

Češki „Posel z Prahy“ piše k volitvam članek v katerem pravi, da ker je Nemcem vse eno, ali zmaga več Mlado-ali Staročehov, ker v teh razmerah tudi „mladi“ ne pojdejo v deželni zbor, naj se gleda, da ustavoverci ne bodo v tem razpору pridobivali.

Vnanje države.

Kongres evropskih velevlavstij v Bruselji julija meseca bode obsegal le predpovetovanje o vprašanjih, ki jih je Rusija sprožila. Obdelovanje samo se pa ima oddati neki komisiji, in bode potem jeseni zopet shod.

Francoski komunard Rochefort je prišel do Liverpoola; lahko je, da ga angleška vlada prežene. Ako se to zgodi, odide Rochefort skozi Holandijo v Belgijo. Njegov list „Lanterne“ je uže izšel v Bruselji. Prva številka ima prve sestavke, ki jih je Rochefort po ubegu pisal na ameriški zemlji.

Neki Anglež mu je pa ponudil 8000 funtov šterlingov za ustanovljenje nekega žurnala.

Predlog levega centra, kateremu so vodje Casimir Périer, Léon Say in Robert de Massy, o katerem smo v včerajšnjem listu poročali, se glasi: „Da se naredi konec nedoločnosti, zaključuje narodna skupščina: Odbor trideseterih ima za temelj svojega delovanja glede organizacije javnih oblastij vzeti 1. članek I. zakonske osnove predložene 19. maja 1873, ki se glasi: „Vlada francoske republike sestoji iz dveh komor z enim prezidentom kot glavarjem izvršilne oblasti.“ 2. postavbo od 20. nov. 1873, katera izroča maršalu Mac-Mahonu prezidij republike do 20. nov. 1880. 3. člen III. ustave od 1. 1848, ki od izvrševanja pravic popolne ali parcijelne revizije ustave govori.“

Španski listi potrjujejo, da je več karlističnih band, posebno iz gorjanskih Baskov obstoječih, pretendentu pokorščino odpovedalo, in da se posebno bataljoni iz Guipuzcoe očitno upirajo. Njih maziljeni kralj je na to s hudo fízilado odgovoril, ter jim obljubil, da bode še streljal, ako mu ne bodo slepo pokorni. Kljuba temu se mora dvojiti, da-li se mu posreči, s tem baskiške trmoglavce pripraviti nazaj pod svojo peto. Ako pa se ti dozdej tolikanj slepljeni pripadniki ustavijo, potem je kljuba vsemu „blagoslovljenju“ in „fíziliranju“ sveta reč španskega „kraljevskega“ bandita toliko kolikor popolnem izgubljena.

Nek telegram iz Santandrá poroča o veliki zmagi republikancev nad Karlisti. Oficijelno to še nij potrjeno.

Okrožnica italijanskega ministerstva naznanja prefektom, da je grška vlada sklenila tujcem prepovedati pristop na grško zemljo, ako nemajo od grškega konzula vidiranega popotnega lista.

Nemški zavezni svet je v plenarni seji 16. junija potrdil zakonske osnove o sodnijsko-ustavnem zakonu, kazenskem in civilnopravnem redu po predlogih justičnega odbora, a je zavrgel predloge posameznih vlad. Dalje je sprejel predlog Prusije glede ustanovljenja policijskih sodnij.

Dopisi.

Iz Gorenjskega 16. jun. [Izv. dop.] „Danica“ je zadnjič povedala od žabenskega učitelja, da so ga ponočnjaki napadli in stepli. Tega so zopet krivi, kdo drugi nego liberalci in „brezverci“. Ali, gospoda črna, kdor pozna okolnosti žabniške in gorenjske, mora priznati, da si je cerkveni list sam pesek v oči metal ali se po čeljustih udaril. Kdor je hodil namreč od Loke po

cesti proti Kranju, ta ve, da je tukaj dobre dve ure hoda, in da se od Loke do Kranja vasi vkup drže, skoro kakor da bi ena sama vas bila. V tej dolgi vrsti je kakih 8 (reci osem) cerkva, pa nikjer nobene šole! Kakšne divjačnosti so se uže tukaj godile! Niti po dnevi se nij upal gosposki ali v dolgih hlačah človek po cesti te vasi. Bivši loški okrajni predstojnik g. W. je imel navaden pregovor, da bi se po noči rajši peljal skoz vse laške Abruce nego pa od Loke do Kranja. Ker je pa mej mnogo hudobnimi vendar zmirom nekaj dobrih in pravičnih, tako je tudi tukaj. Eni možje žabenske sosseke so — kakor sem čul — začeli spoznavati, kako potrebna bi bila v tem kraji ena šola. Leta 1867 so začeli prositi in pripravljati za šolo. Pa kdo nam je bolj nasprotoval kakor gospodje duhovni? Ko se je začelo šolsko poslopje pokrivati, pride še šmartinski kaplan, tist zagrizeni mračnjak Lah, nevedne kmete šuntat. Tist jezuit je neumnim kmetom pripovedoval, da na žabenski šoli pod vsako opeko (cegijem) en hudič sedi. Surovost in divjost je tam doma, kjer so sovražniki šole, ali kjer vlada klerikalizem in neumnost.

Iz Novega mesta 17. jun. [Izv. dop.] Knez Metternich, ki povsodi rad na srce polaga šolstvo naše, kakor u. p. zadnjič novoizvoljemu županu Lašanu, bival je sedaj več dni v Novem mestu in njegovej okolici, kder je razdeljeval po gosp. Pfeiferju izprošenih 30.000 gld. stradajočim, po toči poškodovanim Dolenjcem. O tej priliki je tudi nadzoroval novomeške šole. Prišedši v osmi gimnazijski razred vpraša učitelja slovenščine ali dijaci — ki so baš izdelovali šolsko nalogo — „diktando“ pišejo! S tem vprašanjem je pač jasno pokazal, da nema niti pojma o slovenskih šolah, kakor niti ne o sploh o uravnavi srednjih šol. Žel je pa tudi kar je sejal, namreč opravičen posmeh gimnazijske mladine. (Isto je uže v včeranjem listu povedal drug dopisnik iz novomeške okolice; pustimo tu ponavljati, ker jako karakterizira g. načelnika šolskega sveta. Uredn.)

Iz Črnomlja je prišel v nedeljo popoldne ob sedmih zopet v Novomesto. O tej priliki pak je izrazil željo, videti novomeško uniformirano mestno stražo, katero je

— Naši častniki ne bodo volje, vjeti se dati, veličestvo! opazi dože okorno.

Ta mora biti prekanjen, ki bi jih hotel dobiti v pest.

— Mislite-li stričnik! vpraša Karol z blisketajočimi očmi. Jas sem menjenja, da če bi tu sem prišel in čakal, dokler prispe domov, bi mi jedva ušli. Voda vaših strahovitih lagun, nadaljuje cesar sè smehljanjem, bi sigurno ne tekla v škornje mojim valonskim jezdecem.

— Naj milostivejši cesar! Naj boljša poskušnja makaronij je ta, da se jedo, odvrne mu dože z nežnim smehljanjem. So pak naši častniki zakrivali kakovo nepreudarnost, naj se deno takoj v obtožni stan. Molim odpuščenja, da sem proti izrečni želji vašega veličestva dotaknil se državnih zadev.

— Dobro! kar se dostaje mojih privatnih poslov, nadaljuje cesar, lahko se zaznamljeni. Pohodil sem teritorij republike, da bi se dal naslikati. . .

Benečani povesejo glave.

— Sedaj vam pride na misel, da me ujemete in zaprete slikarja.

Je-li dovoljeno, če povprašam kedaj da ga zopet izpustiti menite?

— Slávni gospod! obravnava o zločinu slikarjevem se je stoprv sedaj pričela.

— Zločin! To mi je popolno novo. Vi vendar nemate družega slikarja na umu, nego Tiziana.

— Ker njegovo ime sami imenujete, naj milostivejši gospod, vam javljam, da je govor o Tizianu. On je najvrednejši, da slika junaka in vladarja, nalik cesarju Karolu.

— Zahvaljujem se vam — v imeni Tiziana! pravi Karol postavši živeji. Jaz se nikakor ne bodem drznil motiti vas v izvršitvi vaše justice. A zares, če si predočim ujeno nedvomljivo dolgotrajnost, ne morem zato, če milujem odkritosrčno vašega najslavnejšega slikarja. Kaj boste vendar ž njim počeli? Sigurno nemate v mislih resno mu seči do živega. . .

— So uže slavnnejši možaki radi manjših zločinov, kakor jih je zakrivil Tizian, bili kaznovani z večnim prognanstvom in sè smrtjo! opazi dože resno.

— Stričnik! pravi cesar vstavši. Dozdeva se mi, da mi je Tizianovo tako imenovano zločinstvo precej na tanko poznato. Se-li ne sme zaljubiti Benečan, brez da bi moral biti za vsako malost vam odgovoren?

— Vi uprašujete šale se, slávni vladar! Kdo bi se hotel drzniti, čutstva in misli podvreči preiskavi? To je le pri bogu! A če se te misli in čutstva razodevajo na kak način, smo mi za to odgovorni republiki. Ako kedor plemenitej Benečanki dvorovati če in jej skazovati pozornosti, mora najprvo ona sama s tem biti v soglasji. A dama ne more privoliti proti volji roditeljev in sorodnikov a tem zopet nij dovoljeno brez posebnega pripuščenja sveta sklepati, kar se dostaje bodoče omožitve benečanske plemenitašnje. Skupina plemenitih rodovin čuje nad dejanji vsacega svojega poedinega souda

čul hvaliti na Dunaji i. dr. kakor je sam dejal. Novomeščani se torej njemu na voljo ochedijo in oblečejo uniforme ter ga čakajo v dežji in blatu na ulici pred njegovem stanovanjem. Ne na čast samim sebi tlačijo pri vsaki priliki hrastovo perje na čake, kakor da bi bili bog zná kjé mej Prusi. Da bi bil videl Metternich, ka so Novomeščani narodnjaci, a ne nemškutarji tega ne morem trditi. O takih razmérih nij čuda, ka misli visoka gospôda, katerej se meščani predstavljajo, da je Novomesto uže popolnem germanizirano in hrepeni le po nemškurski „kulturi“! Trditi smémo, ka so Novomeščani politično še jako nezreli, ker se še vedno uklanjajo nemškutarskim velikašem.

Iz Gorice 15. junija. [Izv. dopis.] Goričanje so tudi Abderiti; vsako leto vsaj enkrat, če ne večkrat, dajo svetu priliko, da se mora njihovim domačim otročjim prepirom posmehovati; v političnem življenji naj bolje in pred vsem pri mestnih volitvah, pa tudi v društvenih zadevah se naši možaki pogostoma v take pigmeje skrčijo, da človek ne ve, kaj bi o njih mislil.

Filodramatično društvo tržaško „Thalia“ je hotelo Gorico sê svojim pohodom počestiti; napovedalo je to tukajšnjemu filodramatičnemu društvu in „Gimnastiki“, katera ima kot telovadno društvo tudi svoj dramatični (!) oddelek, a ne obema ob istem času in v enaki obliki, in glejte „Gimnastika“ se je takoj začela kujati, pa se je vendar še toliko časa pomirila, dokler nij pričelo pogajanje med goriškima društvoma, kako naj bi tržaško sestrice sprejela. Gimnastika je hotela svojo belo-modro monduro obleči, to nij bilo dramatikom prav; dramatikom so hoteli sê zastavo na kolodvor, to nij bilo gimnastikom po všeči; zadnji, dasi ravno močnejši, so hoteli samo tretjino stroškov prevzeti, nad tem so se prvi spodtikali — in tako so parlamentovali tako dolgo, dokler so se resno sprli in so vsled tega telovadski polži roge v svojo hišo stisnili. K sreči (!) sta bogova Jupiter Pluvius in Boreas vse skupaj zrušila in za včera namenjeni Thalijini pohod je splaval začasno po vodi — oziroma sfrčal po burji. Morda se za prihodnjič domači prepiri poležejo.

Naši klerikalci v novejšem času, kaj radi demonstrujejo; menda je to sad sedanje

politike jezuitov, kateri so se v prijazni Gorici vgnjezdili. V kratkem času smo doživeli več prav zanimivih demonstracij. Lani velikansko procesijo na sv. Goro, da bi majka božja svetemu rimskemu jetniku teške verige razvozljala; letos sijajno razsvitljene ulice na goriškem gradu, ko se je neka nova kapelica blagoslavljal, potem agitacija za rešnjega telesa procesijo, katera se pa nij nič kaj posebno obnesla, zadnjič kresi na hribih okoli svete gore na predvečer blagoslavljanja novih velikanskih zvonov in bog ve, kaj nam bo še doživeti. — Ne vem, je li to posebno znamenje časa, ali kali? zdi se mi skoro, kakor bi se zastareli in onemogli mračnjaki nagibali na otročjo pamet. Toda vsem takim igračam bi se človek še posmehoval, ako bi se po njih ne širila neumnost med neomikanim priprostim ljudstvom in — ako bi v sedanjih hudih časih splošnega pomanjkanja — toliko ne stale. Mari je bila tolika sila, da so se letos, ko spominjajo prazni hrámi, prazni sodi, prazni žepi in lačni želodeci na stiske hudega leta 1817, da se po vsej deželi nabirali (in kako nabirali!) mili darovi (!) za svetogorske zvonove, zvonove, katerih eden je, kakor se nam pripoveduje največji, kolikor jih je dozdej ljubljanski zvonar ulil, ko svetogorske prebivalce lahko udarec na ubit pisker skupaj skliče? In pobirati denar za rimskega jetnika, kateri je v svojem zaporu uže milijone milodarov dobil, ko ubogo ljudstvo povsod strada, ter se po železnicah in drugih javnih delih žuli in poti, da lakote ne pogine, — kaj se to pravi? — Pojte rakom žvižgat nevredni nasledniki nebeškega učitelja, kateri je lačne sitil, žejne napajal, pa sam nij imel, kamor bi bil glavo položil. —

Iz Dunaja 16. junija. [Izv. dop.] Zgodilo se je zopet politično dejanje, ki je javno mnenje dunajsko bolj vzburilo nego vsaka velika debata v državnem zboru. Kriza v vojnem ministerstvu! Kaj pomeni? Zakaj tako na nagloma? To so vprašanja v vseh ustih in v vseh tukajšnjih novinah. Vendar v nobenih novinah ne najdem naravnost rečene ene misli, katero pak sem večkrat včera in danes čul: sprememba ta utegne pomeniti začetek povratka k absolutizmu. — Govori se namreč, da so Kuhna izpodrinili tisti dvorski krogi, katerim

ves dualizem ne dopade, nego menijo, da zdanje homatije tu in na Ogerskem bodo državo tako daleč privele, da se bode ustavnost sama ad absurdum privela in bode zopet „zedinjena država“ na noge stopila. V ta namen pak je treba, da je vojska v dobrih in zanesljivih rokah in Koller je brezobziren general a družega nič.

Tako se ugiblje. Ali je res, — tega ne trdim. Če je pa res, kdo bo tega kriv? Nemci, kateri pri nas v Cislejtaniji puste da homatije do nobenega konca ne pridejo, ker nijso pripravljeni s Slovani poravnati se, kakor zahteva poštenje. Le ustavovrni Nemci, ki se po krivem liberalne zovejo, in njih narodnostna krivična politika bode odgovorna, ako jadramo v svobodnostnem obziru nazaj namesto naprej.

Domače stvari.

— (Od Marije v Puščávi) na slov. Štajerskem 15. jun. se nam piše: Zadnja nevihta, ki je velik del slovenskega Štajerskega opustošila, tudi nam nij prizanesla. Debela toča je i pri nas žito precej oklestila, toda ne tako močno kakor iz sosednjih župnij slišimo. Posebno je toča v Kaplji vse žito čisto do tal pobila. Pri nas je zelo mrzlo, a nij čuda, kajti pol ure od nas je snega vse belo. Kaj bo ubogim kmetom početi! — Šola v št. Lorencu se je danes zopet pričela. V celem je 8 otrok na kozah pomrlo.

— (Iz Pliberka) na Koroškem se piše 15. jun. da je tam več dni uže strašna ploha bila, 15. t. m. pa je začel po vsi junski dolini debel sneg iti, da je vse žito polomil.

— (Iz št. Lenarta) na slov. Štajerskem se nam 16. junija piše: Denes je prišel v naš kraj prav čudne barve duhoven. On ide v neko tukajšnjo gostilnico s svojim pajdašem, nekim neznanim Italijanom. Tu oba dobro jesta in pijeta. Krčmarju se pa njihovo vedenje sumljivo zdi. Vprašuje jih, kamo sta ravno namenjena in več dražih reči. Račun je plačal Italijan. Med tem časom ide krčmar po policaja, da ja vpraša za njihove dokumente. Ker se pa nijsta mogla z ničemer skazati, odpelje jih k sodnji in potem v jetnišnico, kjer čakata preiskave. Slutimo, da je to tisti „pop“, o katerem vam

na blagor celoti. . . Ima-li morebiti Tizian dovoljenje našega poslanika na dvoru vojvode Ferrarskega signora Tobaldo Cenci-ja dvorovati njegovej hčeri? I, pripetilo se nij samo to, Tizian je Lavro Cenci odvel in z večno sramoto otovoril rodovino, katere je dama.

— Well! odvrne Karol. Jaz naj vam povem, da tudi nekaj umejem o česti. Tizian je dekle odvel, da bi je ovároval oskrumbe. . . Nje oče jej je določil čest, pomnožiti število ljubice vojvode Ferrarskega. . . Kako se ima sedaj stvar?

Dože maje smehlja se osivelo glavo.

— Mogočni cesar! prodolžuje on. Dve mravlji najdete kapljico medu v gnjezd divjih čebelic. Ker se nijste mogli zediniti, katere naj bi bila kapljica medu, pomoči ena mravelj svojo nogo vanj, ga sbráni ter ide z drugo k levu. Ta jima pošlje oso, naj bi ta poizvedela, o čem da je govor. Na to prideta dva medveda ter se prepirata za gnjezdo čebelic. Osa sfrči takoj k levu

rekši: Pošlji me zopet, da se poganjam za tvoje pravo. Ne, jej lev odvrne, takrat grem sam preiskavat stvar, o kateri je govor in tudi strankl. On stegne svojo lapo ter ubije enega medvedov.

— Res! res! mrmra Karol za se.

— Posredniku vesoljnega kristijanskega sveta slabo se prilega, če igra ulogo benečanskega advokata, prodolžuje dože resnobno. Vladarju čez milijone in milijone manjka neka glavna krepost: on ne more lagati. Ako se Tizianovo zločinstvo prizna, ne more za nas, ki ne dajemo postav, ampak le izvršnjemo obstoječe, razsodba niti za trenutek biti dvomljiva. Slikar bi ne bil smel učiniti zločinstvo z namenom odvrniti drugo, stoprv možno. Baš preden je vaše veličestvo ustopilo, smo bili namenjeni izgovoriti razsodbo: večno prognanstvo ali ječo dotle, dokler se ne pozabi odvedenje Lavre Cenci.

— I, kako dolgo mislite, bode trebalo, da pride ljudem ta dogodek iz spomina?

— Ne vem; a njih spomin je vrlo dober, sire!

Premolk globocega molčanja nastane.

— Izženite slikarja v prognanstvo. On bode prišel k meni in najbrž bode malo tugoval po vas . . . meni cesar.

— Slavni vladar! Zvunaj Benetk nij življenja za Benečana. Hoteli bi Tiziana izgnati v prognanstvo, zdeli bi se mu sigurno britkost in turobnost Ovida zavidljivi. Kladiivo stolnice san Marka bilo je baš deset. Bilo je zarano ob petih.

Dože se vzdigne.

— Dolžnost me kliče, pravi, ponižno se pripognivši. Svet desetih je uže zbran.

— Vi bodete določili osodo Tizianovo.

— Tako je, veličestvo.

— Peljite me v svet desetih, stričnik! pravi Karol kratko a srdito.

— Cesar je, ki prosi za naklonitev, ki se poprej še nij nikdar nobenemu umrjočemu dovolila.

(Dajje prih.)

je v 127. št. vaš dopisnik iz Solkana poročal. Pri nas vendar nij izginil kakor Elija na ognjenem vozu. —

— (Javno obravnavanje) je denes ob 9. zjutraj pri tukajšnji c. kr. dež. sodnji o ugovoru zaradi poslednje konfiskacije „Slov. Naroda“. Zagovornik urednika „Slov. Naroda“ je gosp. dr. Razlag.

— (Iz Dobrepolj) datiranega, ne med uredniškim delom v šte. 128 priobčenega „poslanega“ nij pisal g. Josip Jaklič, kar na njegovo prošnjo izjemoma konstatujemo.

Izpred porotnega sodišča.

Poslednja obravnava te sezone pred porotniki 11. junija 1874 je imela hudodelstvo tatvine soditi. Porotniki so bili gg.: Pirnat Tomaž, Kržič Jožef, Reichmann Jožef, Gorčnik Anton, Dolinar Andrej, Souvan Ferd., Jelovšek Marka, Milavec Matija, Ahčin Karol, Pour Ludvik, Supan Valentin in Zitterer Janez. — Na zatožni klopi sedi Jožef Korpar, 31letni klatež, rojen v Tirni Litijškega okraja. — Iz zatožnega spisa posnemljemo: Meseca decembra 1873 bile sti v Vaški okolici Litijškega okraja v primerno majhenem presledku dve jako predrzni tatvini doprinešeni. — 1. Ukradena je bila namreč po noči od 17. na 18. dec. 1873 posestnici Neži Vozelj v Stari njivi iz zaprte hiše in zaprte skrinje ena pakfonasta žepna ura, vredna 4 gold., potem ena stara usnjata mošnja z enim križastim tolarjem za 2 gold. 10 kr., enim tolarjem za 57 1/2 kr. in starimi srebrnimi dvajsetnicami za 7 gold., torej vsega skupaj za 13 gold. 67 1/2 kr.; ob enem in iz iste skrinje bilo je vzeto tudi njeni dekli Rezi Remec 17 gold. 25 kr. gotovine, obstoječe iz ene državne note za 5 gold. in 2 not po 1 gold., iz 3 srebrnih tolarjev, starih dvajsetic in nekaj drobiža, nadalje mošnjica vredna 10 kr., ena majhena škatljica in en molek ali paternoster vreden 10 kr., torej skupaj vrednosti za 17 gold. 45 kr.; tako da naša škoda pri tej tatvini prizadeta 31 gld. 12 1/2 kr. — 2. Nekaj dni pozneje bilo je pa ulomljeno v zakleneno hišo neoženjenega posestnika Matevža Dolarja v Ljubeku in vzeti iz zaklenenega kostna Matevžu Dolarju in njegovi sestri Marijani Dolar 551 gld. 50 kr. gotovega denarja, in sicer v bankovcih po 50 gld., 10 in 5 gld. za 430 gld., potem v cekinih, različnih tolarjih, starih dvajseticah, novih dvajseticah in petndvajseticah in nekoliko starih srebrnih groših.

Sum, da je te dve hudodelni tatvini izvršil, obrnil se je precej na obče zeloglasnega, tujemu blagu silno nevarnega, spomladi 1873 iz posilne delalnice v Ljubljani izpuščenega klateža Jožefa Korparja iz Tirne, in poizvedbe so tudi brezdvomno dokazale, da se je taisti v družbi najmanj še enega sokrivca obeh tatvin kot neposreden storilec udeležil.

Zatoženec je pri obravnavi vse obtežbe okolnosti in sume ki so nanj leteli odločno tajil, kakor v preiskavi. Toda porotniki so po zaslišanji 22ih prič na naslednji vprašanji odgovorili z „da“ enoglasno. 1. Ali je zatoženi Jožef Korpar kriv, da je po noči od 17. na 18. dec. 1873 Neži Vozelj iz Stare njive in njeni dekli Rezi Remec iz zaklenjenih skrinj, brez njenega dovoljenja zavoljo svojega dobička blaga in gotovega denarja in sicer prvi v znesku od 14 gld., zadnji v

znesku od 17 gld. 18 kr. — vzeli? — 2. Ali je zatoženi Jožef Korpar kriv, da je po noči od 29. na 30. dec. 1873 Matevžu Dolarju iz Ljubeka in njegovi sestri Marijani Dolar iz zaprtega kostna, brez njenega dovoljenja zavoljo svojega dobička gotovega denarja in sicer prvemu v znesku od 424 gld. 62 kr., zadnji pa v znesku od 134 gld. 25 kr. — vzeli? — Na podlagi izreka porotnikov je obsodila sodnja zatoženca zaradi hudodelstva tatvine po §§. 171, 173, 174 II. lit. d. kaz. zak. v smislu §. 179 kaz. zak. na šest let težke ječe poostrene vsak mesec z enim postom, združenim s posamnim zaporom v temnici na trdem ležišču.

Razne vesti.

* (Dalmatinska železnica.) Iz Spljeta v Dalmaciji se hrvatskemu „Obzoru“ telegrafuje, da je 16. t. m. „prvi udarac motike odjeknuo“ za zidanje železnice, ki bode Dalmacijo s preko-velebitskimi brati vezala.

* (Papež) je poslal 5000 frankov za podporo duhovnom, ki so v Pruski državi nepokorni in pridejo v Galicijo. To kaže da ima dobri mož denar, in da nij sila zanj pri revnih deklah krajcarjev zbirati.

* (Proti Darvinu.) Iz magjarskega prirodoslovnega društva je 150 udov izstopilo, t. j. duhovniki, ker je to društvo izdalo znanostno delo Darvinovo v magjarskem jeziku. Društvo ima še zmirom 3500 udov, ga torej onih 150 ne briga.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Odkar je Nj. sv. papež po rabi izvrstne Revalesscière du Barry srečno zopet ozdravel in je mnogo zdravnikov in bolnišnic njeni učinek pripoznalo, ne bo nikdo več nad močjo te drage zdravilne hrane dvomil in navedemo sledeče bolezni katere brez porabe zdravila in brez stroškov odstrani: bolezní v želodci, v živcih, na prsah, pljučah, jetrah, na žlezah, na slizni koži, v dušnjaku, v mehurji in na ledvi, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, za-

por, dristo, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so se vsem zdravilam zoperstavljale:

Spričevalo št. 73.877.

Veliki Varadin, 28. februarja 1872.

Samo 2 dni sem užival Revalesscière. To izvrstno zdravilo je pri meni, v mojem obupnem položaji čudeže storilo, zaradi česar to zdravilno sredstvo smelo drugo razodetje za trpeče človečanstvo imenujem. Izvrstna Revalesscière me je od nevarnega katara na pljučah in v dušnjaku, od vrtoglavice in tiščanja v prsih odrešila, katere so vsem lekom kljubovale. To čudežno zdravilo zasluži torej največo hvalo in se more trpečemu človečanstvu najboljšo priporočiti.

Florian Küller,

c. k. vojaški upravnik v pokoji.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbuku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

18. junija:

Evropa: Vojvoda iz Nemške loke. — Linin-ger iz Gradca. — Kanders z Dunaja.

Pri Slonu: Jovanovič iz Nove doline. — Kramarič iz Gradca. — Habič iz Celovca. — Vidmar iz Podkraja. — Brkič iz Siska. — Schulz, Hartman z gospo z Dunaja. — Fabiani z gospo iz Savinjske doline.

Pri Malič: Hahedl iz Zagreba. — Grohman iz Kamnika. — Kuh z Dunaja. — Vilher iz Gradca. — Globočnik iz Železnikov. — Lesorti, Feldman z Dunaja. — Herman iz Warnsdorfa.

Pri Zamorel: Krainer iz Trsta. — Schuhmacher iz Celja. — Jelačić z Gorenjskega.

Dunajska borza 18. junija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld. 45 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73 " 85 "
1860 drž. posojilo	108 " — "
Akcije narodne banke	993 " — "
Kreditne akcije	220 " 25 "
London	111 " 90 "
Napol.	8 " 93 "
C. k. cekini	— " — "
Srebro	106 " 20 "

PRODAJA.

V četrtek po kresnem dnevu, to je 25. junija 1874, ali če bi bilo potrebno, tudi naslednje dni, vsakokrat dopoldne od 9. do 12. in popoldne od 3. do 6. ure. — bode v farovži pri devici Mariji v Polji iz zapuščine ranjega gospoda fajmoštra Martina Pajka — premakljivo blago, namreč: živina (6 krav, 2 konja in 7 prešičev), drva, žito, seno, in druga živinska klaja, jesih, mošt, razna vina, tudi žlahtna v steklenicah (buteljah), vozovi, konjske uprege, gnoj, poljsko, hišno, kuhinjsko in kletsko orodje in priprave, obleke, perilo, postelje, lovsko in drugo orožje, in razne bukve itd. po očitni dražbi (licitando) prodajano.

V Ljubljani, 15. junija 1874.

(156—1)

Ev. 150.000,

125.000, 120.000, 115.000, 110.000 tolarjev

je glavna dobitka

novega kapitalnega srečkanja

od vojvodsko brunšviske vlade garantiranega, in se mora v malo mesecih 43.500 dobitok odločiti.

1. srečkanje je užo

23. in 24. julija 1874.

Cena je za

eno originalno srečko	6 gld. 60 kr. a. v.
pol originalne srečke	3 " 30 " "
četrt " "	1 " 65 " "

Plani za ogled zastoj.

Če se znesek pošlje se vnanje naročbe promptno in direktno izvršujejo. Naj se obrne zaupno na našo firmo, kateri je iztrženje zgornjih srečkov izročeno. Dobitno listo takoj po odločenju.

Brata Lilienfeld,
trgovina z državnimi papirji,
Hamburg.

(140—2)

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.